గ్రేట్ నికోబార్ ప్రాజెక్ట్: సమగ్ర విశ్లేషణ

అండమాన్ మరియు నికోబార్ దీవుల దక్షిణ భాగంలో వ్యూహాత్మక అభివృద్ధి కోసం కేంద్ర ప్రభుత్వం చేపట్టిన ప్రతిష్ఠాత్మక ప్రాజెక్ట్ ఇది.

1. ప్రాజెక్ట్ లోని ప్రధాన భాగాలు (CORE COMPONENTS)

ఈ ప్రాజెక్ట్ మొత్తం **₹72,000 కోట్లతో**, నాలుగు ముఖ్యమైన మౌలిక సదుపాయాల అభివృద్ధిని లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది:

- **International Container Transshipment Terminal (ICTT):** గలాథియా బే (Galathea Bay) వద్ద 14.2 మిలియన్ TEU సామర్థ్యంతో ఏర్పాటు.
- **గ్రీన్‌ఫీల్డ్ అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయం:** ఏడాదికి 10 మిలియన్ల ప్రయాణీకుల సామర్థ్యం లక్ష్యం.
- **గ్యాస్ మరియు సోలార్ ఆధారిత పవర్ ప్లాంట్:** 450 MVA సామర్థ్యం.
- **గ్రీన్ సిటీ (Township):** 16,610 హెక్టార్లలో విస్తరించిన నూతన పట్టణం.

2. వ్యూహాత్మక మరియు ఆర్థిక ప్రాధాన్యత

- **వ్యూహాత్మక స్థానం:** ఇది అంతర్జాతీయ తూర్పు-పశ్చిమ షిప్పింగ్ మార్గానికి కేవలం **40 నాటికల్ మైళ్ల** దూరంలో ఉంది.
- **మలక్కా స్ట్రెయిట్ (Strait of Malacca):** హిందూ మహాసముద్రం మరియు దక్షిణ చైనా సముద్రం కలిసే కీలక జలసంధికి దగ్గరగా ఉండటం వల్ల రక్షణ పరంగా ఇది భారత్‌కు కీలకం.
- **ఆర్థిక లాభం:** ప్రస్తుతం భారత్ తన కార్గో కోసం కొలంబో, సింగపూర్ వంటి విదేశీ ఓడరేవులపై ఆధారపడుతోంది. ఈ ప్రాజెక్ట్ ద్వారా ఆ ఆధారపడటం తగ్గి, ఆదాయం పెరుగుతుంది.

3. పర్యావరణ అంశాలు & సవాళ్లు

ఈ ప్రాజెక్ట్ పర్యావరణ పరంగా అత్యంత సున్నితమైన ప్రాంతంలో ఉన్నందున కొన్ని రక్షణ చర్యలు చేపట్టారు:

- **అటవీ విస్తీర్ణం:** దీవుల్లోని మొత్తం అటవీ విస్తీర్ణంలో **1.82%** మాత్రమే ప్రాజెక్ట్ కోసం వినియోగిస్తారు.
- **Compensatory Afforestation (ప్రత్యామ్నాయ అటవీకరణ):** దీవుల్లో ఇప్పటికే 75% అటవీ ప్రాంతం ఉండటంతో, దీనికి బదులుగా **హర్యానా** రాష్ట్రంలో 97.30 చ.కి.మీ అడవులను పెంచాలని నిర్ణయించారు.
- **నిఘా కమిటీలు:** పర్యావరణం, కాలుష్యం మరియు జీవవైవిధ్యం పర్యవేక్షణకు మూడు స్వతంత్ర కమిటీలను ఏర్పాటు చేశారు.

4. గిరిజన సంక్షేమం (TRIBAL WELFARE)

- ఈ ప్రాంతంలోని **షోంపెన్ (Shompen)** మరియు **నికోబరీస్ (Nicobarese)** తెగలకు ఎలాంటి విఘాతం కలగకుండా చర్యలు తీసుకుంటున్నారు.
- **Tribal Reserve:** ప్రాజెక్ట్ కోసం కొంత గిరిజన రిజర్వ్ ఏరియాను డీ-నోటిఫై చేసినప్పటికీ, దానికి బదులుగా మరో ప్రాంతంలో అంతకంటే ఎక్కువ భూమిని (**Net addition: 3.912 sq. km**) ట్రైబల్ రిజర్వ్‌గా నోటిఫై చేశారు.

5. అమలు దశలు (IMPLEMENTATION PHASES)

ఈ ప్రాజెక్ట్ మూడు దశల్లో 2047 నాటికి పూర్తి కానుంది:

- **Phase I:** 2025–35
- **Phase II:** 2036–41
- **Phase III:** 2042–47

పరీక్షల కోసం గుర్తుంచుకోవాల్సిన కీలక పదాలు (KEYWORDS FOR EXAMS):

1. **Galathea Bay:** ICTT ఏర్పాటు చేస్తున్న ప్రదేశం.
2. **Shompen & Nicobarese:** ఇక్కడ నివసించే ముఖ్యమైన తెగలు (PVTGs).
3. **Transshipment Hub:** విదేశీ రేవులపై ఆధారపడకుండా సరుకు రవాణా చేసే కేంద్రం.
4. **EIA 2006 & ICRZ 2019:** ప్రాజెక్ట్ అనుమతి పొందిన చట్టపరమైన నిబంధనలు.

భారత మహిళా కార్మిక శక్తి: మారుతున్న ముఖచిత్రం

అంతర్జాతీయ కార్మిక దినోత్సవం (May 1st) సందర్భంగా, భారత ఆర్థిక వ్యవస్థలో మహిళల భాగస్వామ్యం మరియు వారి సాధికారతపై ప్రత్యేక విశ్లేషణ.

1. గణాంకాల్లో మార్పు (DATA & TRENDS)

- **Labour Force Participation Rate (LFPS):** మహిళల కార్మిక శక్తి భాగస్వామ్యం **2017-18లో 23.3%** ఉండగా, 2025 నాటికి 40%కి పెరిగింది (Periodic Labour Force Survey ఆధారంగా).
- **గ్రామీణ భారతం:** పట్టణ ప్రాంతాల కంటే గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో మహిళల పని భాగస్వామ్యం వేగంగా పెరుగుతోంది. ఇది గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థలో వస్తున్న నిర్మాణపరమైన మార్పును సూచిస్తుంది.

2. వ్యవస్థాపకత మరియు జీవనోపాధి (ENTREPRENEURSHIP)

- **DAY-NRLM:** దీనదయాళ్ అంత్యోదయ యోజన - జాతీయ గ్రామీణ జీవనోపాధి మిషన్ ద్వారా సుమారు **10 కోట్ల మంది మహిళలను స్వయం సహాయక సంఘాలుగా (SHGs)** సమీకరించారు.
- **లఖ్పతి దీదీ (Lakhpati Didi):** ఈ పథకం ద్వారా స్వయం సహాయక సంఘాల్లోని మహిళల ఆదాయాన్ని పెంచి, ఏడాదికి కనీసం **₹1 లక్ష** సంపాదించేలా కోట్ల మంది మహిళా వ్యాపారవేత్తలను తయారు చేయడం లక్ష్యం.
- **స్టార్టప్ ఇండియా:** భారతదేశంలోని 2.2 లక్షల గుర్తింపు పొందిన స్టార్టప్‌లలో, **1 లక్ష కంటే ఎక్కువ స్టార్టప్‌లలో కనీసం ఒక మహిళా డైరెక్టర్** ఉన్నారు. భారత్ ప్రపంచంలోనే 3వ అతిపెద్ద స్టార్టప్ హబ్.

3. నైపుణ్యాభివృద్ధి మరియు సాధికారత

- **స్కిల్ ఇండియా మిషన్:** పరిశ్రమలకు అవసరమైన నైపుణ్యాలను మహిళలకు అందించడం ద్వారా వారి ఉపాధి అవకాశాలను మెరుగుపరుస్తోంది.
- **నారీ శక్తి వందన్ అధినియం:** నిర్ణయాధికారాల్లో (Decision-making) మహిళల ప్రాతినిధ్యాన్ని పెంచేందుకు చేపట్టిన చట్టసభల రిజర్వేషన్ ప్రక్రియ.

4. కార్మిక సంస్కరణలు మరియు భద్రత (LABOUR REFORMS)

- **4 లేబర్ కోడ్‌లు:** 29 కేంద్ర కార్మిక చట్టాలను కలిపి 4 లేబర్ కోడ్‌లుగా మార్చడం వల్ల అసంఘటిత రంగంలోని మహిళలకు కనీస వేతనాలు, సామాజిక భద్రత మరియు వృత్తిపరమైన భద్రత చేకూరుతుంది.
- **ఇ-శ్రమ్ (e-Shram) పోర్టల్:** అసంఘటిత రంగ కార్మికుల కోసం జాతీయ డేటాబేస్. ఇందులో **31 కోట్ల మందికి పైగా** రిజిస్టర్ చేసుకోగా, వ్యవసాయం, నిర్మాణం వంటి రంగాల్లోని మహిళలకు సంక్షేమ పథకాలు సులభంగా అందుతున్నాయి.
- **సామాజిక భద్రత:** 2015లో 19% గా ఉన్న సామాజిక భద్రత కవరేజీ 2025 నాటికి 64%కి పెరిగింది (PF, బీమా, ఆరోగ్య సేవలు).

పరీక్షల కోసం ముఖ్యమైన అంశాలు (KEY POINTS FOR EXAMS):

1. **LFPR:** Female Labour Force Participation Rate (మహిళల పని భాగస్వామ్య రేటు) పెరగడం.
2. **SHG Model:** మైక్రో ఎంటర్‌ప్రైజెస్ ద్వారా మహిళల ఆర్థిక స్థితిగతులు మెరుగుపడటం.
3. **Formalization:** ఇ-శ్రమ్ పోర్టల్ ద్వారా అసంఘటిత రంగ మహిళా కార్మికులకు గుర్తింపు లభించడం.
4. **Social Security:** ESI స్కీమ్ మరియు ఆరోగ్య సేవలు విస్తరించడం (ఉదా: జమ్మూ కాశ్మీర్‌లోని బధ్గామ్‌లో కొత్త ESIC ఆసుపత్రి).

మల్టీ-లేన్ ఫ్రీ ఫ్లో (MLFF) టోలింగ్ వ్యవస్థ: ముఖ్యాంశాలు

కేంద్ర రోడ్డు రవాణా మరియు రహదారుల శాఖ మంత్రి శ్రీ నితిన్ గడ్కరీ గారు గుజరాత్‌లో భారతదేశపు మొట్టమొదటి బారియర్-లెస్ (Barrier-less) టోలింగ్ వ్యవస్థను ప్రారంభించారు.

1. ప్రాజెక్ట్ వివరాలు (PROJECT DETAILS)

- **ప్రదేశం:** గుజరాత్ రాష్ట్రంలోని NH-48 లో గల **సూరత్-భరూచ్** సెక్షన్‌లోని **చోరయాసి టోల్ ప్లాజా (Chorayasi Toll Plaza)** వద్ద దీనిని ప్రారంభించారు.
- **ప్రత్యేకత:** ఇది భారతదేశపు మొట్టమొదటి **మల్టీ-లేన్ ఫ్రీ ఫ్లో (MLFF)** సిస్టమ్. అంటే వాహనాలు టోల్ గేట్ల వద్ద ఆగాల్సిన అవసరం లేకుండానే టోల్ వసూలు చేయబడుతుంది.

2. ఉపయోగించిన సాంకేతికత (TECHNOLOGY USED)

ఈ వ్యవస్థ ప్రధానంగా రెండు అత్యాధునిక సాంకేతికతలపై ఆధారపడి పనిచేస్తుంది:

1. **Automatic Number Plate Recognition (ANPR):** కెమెరాల ద్వారా వాహనం నంబర్ ప్లేట్‌ను ఆటోమేటిక్‌గా గుర్తించడం.
2. **FASTag:** రేడియో ఫ్రీక్వెన్సీ ఐడెంటిఫికేషన్ (RFID) ద్వారా నిధుల బదిలీ.

3. ప్రధాన ప్రయోజనాలు (KEY BENEFITS)

- **సమయం ఆదా:** వాహనాలు ఆగాల్సిన పనిలేదు కాబట్టి ప్రయాణ సమయం తగ్గుతుంది.
- **ఇంధన పొదుపు & పర్యావరణం:** ట్రాఫిక్ జామ్ ఉండదు కాబట్టి ఇంధన వినియోగం తగ్గుతుంది, తద్వారా వాహన కాలుష్యం (Emissions) తగ్గుతుంది.

- **Ease of Doing Business:** సరుకు రవాణా వేగంగా జరగడం వల్ల లాజిస్టిక్స్ ఖర్చులు తగ్గుతాయి.
- **పారదర్శకత:** మానవ ప్రమేయం లేని డిజిటల్ టోలింగ్ వల్ల నిర్వహణలో పారదర్శకత పెరుగుతుంది.

పరీక్షల కోసం గుర్తుంచుకోవాల్సిన కీలక అంశాలు (EXAM POINTS):

1. **MLFF అంటే ఏమిటి?** వాహనాలు ఆగకుండా వేగంగా వెళ్తున్నప్పుడే టోల్ వసూలు చేసే విధానం.
2. **మొదటి MLFF ప్లాజా ఎక్కడ ఉంది?** చోరయాసి టోల్ ప్లాజా, గుజరాత్.
3. **ఏ జాతీయ రహదారిపై ఉంది?** NH-48 (Surat-Bharuch section).
4. **ANPR అంటే ఏమిటి?** ఆటోమేటిక్ నంబర్ ప్లేట్ రికగ్నిషన్.

విశ్లేషణ: ఈ వ్యవస్థ భారతదేశపు రహదారి మౌలిక సదుపాయాలను అంతర్జాతీయ ప్రమాణాలకు అనుగుణంగా మార్చడంలో ఒక కీలక మైలురాయి. ఇది '**డిజిటల్ ఇండియా**' మరియు రహదారుల ఆధునీకరణలో భాగంగా చేపట్టబడింది.

57వ ఇంటర్నేషనల్ ఫిల్మ్ ఫెస్టివల్ ఆఫ్ ఇండియా (IFFI) - ముఖ్యాంశాలు

కేంద్ర సమాచార మరియు ప్రసార మంత్రిత్వ శాఖ 57వ ఐఫీ (IFFI) ఉత్సవాలకు సంబంధించి కీలక నియామకాన్ని చేపట్టింది.

---

1. ఫెస్టివల్ డైరెక్టర్ నియామకం

- **ఎవరు:** ప్రముఖ చిత్ర దర్శకుడు **శ్రీ అశుతోష్ గోవారికర్** (Ashutosh Gowariker).
- **పదవి:** 57వ అంతర్జాతీయ భారత చలనచిత్రోత్సవం (IFFI) కి **ఫెస్టివల్ డైరెక్టర్**.
- **నేపథ్యం:** ఈయన గతంలో (2024లో) అంతర్జాతీయ సినిమా విభాగానికి జ్యూరీ ప్రెసిడెంట్‌గా వ్యవహరించారు.

---

2. IFFI గురించి (ABOUT IFFI)

- **స్థాపన:** 1952లో ప్రారంభమైంది.
- **వేదిక:** గోవా (శాశ్వత వేదిక).
- **ప్రాముఖ్యత:** ఇది ఆసియాలోనే అత్యంత పురాతనమైన మరియు ప్రతిష్టాత్మకమైన చలనచిత్రోత్సవాలలో ఒకటి.
- **నిర్వహణ:** కేంద్ర సమాచార మరియు ప్రసార మంత్రిత్వ శాఖ పరిధిలోని **నేషనల్ ఫిల్మ్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్** (NFDC) మరియు గోవా ప్రభుత్వానికి చెందిన **ఎంటర్‌టైన్‌మెంట్ సొసైటీ ఆఫ్ గోవా** (ESG) సంయుక్తంగా నిర్వహిస్తాయి.

---

3. ఉత్సవ విశేషాలు (KEY HIGHLIGHTS OF 57TH EDITION)

- **సమయం:** నవంబర్ 2026లో నిర్వహించనున్నారు.
- **ప్రధాన కార్యక్రమాలు:** అంతర్జాతీయ పోటీలు, మాస్టర్‌క్లాస్‌లు, ట్రిబ్యూట్స్ మరియు **WAVES ఫిల్మ్ బజార్** (సినిమా రంగంలో సహకార ఒప్పందాల కోసం వేదిక).

పోటీ పరీక్షల కోసం గుర్తుంచుకోవాల్సిన పాయింట్లు:

1. **57వ ఐఫీ (IFFI) డైరెక్టర్ ఎవరు?** అశుతోష్ గోవారికర్.
2. **IFFI ఎప్పుడు స్థాపించబడింది?** 1952.
3. **IFFI శాశ్వత వేదిక ఎక్కడ?** గోవా.
4. **ఏ సంస్థలు దీనిని నిర్వహిస్తాయి?** NFDC మరియు ESG.
5. **మొదటిసారి ఎప్పుడు నిర్వహించారు?** 1952 (ముంబైలో, తర్వాత 2004 నుండి గోవాకు తరలించారు).

ఆపరేషన్ వైట్ స్ట్రైక్ (OPERATION WHITE STRIKE) - ముఖ్యాంశాలు

కేంద్ర హోం వ్యవహారాల మంత్రిత్వ శాఖ పర్యవేక్షణలో నార్కోటిక్స్ కంట్రోల్ బ్యూరో (NCB) ముంబై ప్రాంతంలో భారీ డ్రగ్స్ నెట్‌వర్క్‌ను ఛేదించింది.

---

1. ఆపరేషన్ వివరాలు

- **ఆపరేషన్ పేరు:** ఆపరేషన్ వైట్ స్ట్రైక్ (Operation WHITE STRIKE).
- **నిర్వహించిన సంస్థ:** నార్కోటిక్స్ కంట్రోల్ బ్యూరో (NCB).
- **సీజ్ చేసిన డ్రగ్స్:** సుమారు **349 కిలోల** హై-గ్రేడ్ కొకైన్ (Cocaine).
- **విలువ:** అంతర్జాతీయ మార్కెట్లో దీని విలువ సుమారు **₹1,745 కోట్లు**.
- **ప్రాంతం:** నవీ ముంబై (కలంబోలి) మరియు థానే (భివాండి) కారిడార్.

---

2. వ్యూహాత్మక విధానం (BOTTOM-TO-TOP APPROACH)

- ఈ ఆపరేషన్ **'బాటమ్-టు-టాప్'** విధానానికి ఒక ఉదాహరణగా నిలిచింది. అంటే, ఒక చిన్న డ్రగ్స్ కన్సైన్‌మెంట్‌ను పట్టుకుని, దాని ఆధారంగా వెనక్కి వెళ్లి మొత్తం అంతర్జాతీయ నెట్‌వర్క్‌ను (Massive Network) ఏజెన్సీ ఛేదించింది.

---

3. ముఖ్యమైన అంశాలు (KEY POINTS)

- **దాచి ఉంచిన విధానం:** విదేశాల నుండి దిగుమతి చేసుకున్న యంత్రాల (Machine Cavity) లోపల కొకైన్‌ను దాచి తరలించారు. ప్యాకెట్లను 9 పొరల పాలిథిన్ మరియు గ్రీజుతో ప్యాక్ చేశారు.
- **ప్రాముఖ్యత:** సాధారణంగా భారతదేశంలో ఏడాదికి సగటున 200-300 కిలోల కొకైన్ పట్టుబడుతుంది. కానీ, ఈ ఒక్క ఆపరేషన్‌లోనే 349 కిలోలు పట్టుబడటం అత్యంత కీలకమైనది.
- **ప్రభుత్వ విధానం:** ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్న **'జీరో టాలరెన్స్ పాలసీ'** (మత్తు పదార్థాల పట్ల ఏమాత్రం సహనం వహించకపోవడం) లో భాగం.

పోటీ పరీక్షల కోసం క్విక్ బిట్స్:

1. **ఆపరేషన్ వైట్ స్ట్రైక్ దేనికి సంబంధించింది?** మాదక ద్రవ్యాల (కొకైన్) అక్రమ రవాణా నెట్‌వర్క్‌ను ఛేదించడానికి.
2. **NCB పూర్తి రూపం ఏమిటి?** నార్కోటిక్స్ కంట్రోల్ బ్యూరో.
3. **ఇటీవల ₹1,745 కోట్ల విలువైన కొకైన్ ఎక్కడ పట్టుబడింది?** ముంబై రీజియన్ (కలంబోలి & భివాండి).
4. **ఏ విధానం ద్వారా ఈ నెట్‌వర్క్‌ను ఛేదించారు?** బాటమ్-టు-టాప్ అప్రోచ్ (Bottom-to-top approach).

5వ భారత-టాంజానియా జాయింట్ ట్రేడ్ కమిటీ (JTC) సమావేశం

భారతదేశం మరియు టాంజానియా దేశాల మధ్య ద్వైపాక్షిక ఆర్థిక సంబంధాలను బలోపేతం చేయడానికి ఈ సమావేశం నిర్వహించబడింది.

---

1. సమావేశ వివరాలు

- **ఎప్పుడు:** ఏప్రిల్ 29–30, 2026.
- **వేదిక:** దార్ ఎస్ సలామ్ (Dar es Salaam), టాంజానియా.
- **సహ-అధ్యక్షులు:** రాజేష్ అగర్వాల్ (భారత వాణిజ్య కార్యదర్శి) మరియు అంబ్. డాక్టర్ శామ్యూల్ విలియం షెలుకిండో (టాంజానియా విదేశీ వ్యవహారాల కార్యదర్శి).

---

2. ద్వైపాక్షిక వాణిజ్య గణాంకాలు

- **వాణిజ్య విలువ:** 2025–26 ఆర్థిక సంవత్సరంలో ద్వైపాక్షిక వాణిజ్యం **9.02 బిలియన్ డాలర్లకు** చేరుకుంది (గత ఏడాది ఇది 8.64 బిలియన్ డాలర్లు).
- **వృద్ధి:** భారత-టాంజానియా వాణిజ్యం స్థిరంగా పెరుగుతూ 9 బిలియన్ డాలర్ల మైలురాయిని దాటింది.

---

3. చర్చించిన కీలక అంశాలు (EXAM POINTS)

- **స్థానిక కరెన్సీ వాణిజ్యం:** రెండు దేశాల మధ్య వాణిజ్య లావాదేవీలను స్థానిక కరెన్సీలలో (Local Currencies) జరిపే అంశంపై చర్చించారు.
- **IIT మద్రాస్ జాంజిబార్:** సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ విద్యలో ఈ ప్రాంతీయ హబ్ యొక్క ప్రాముఖ్యతను నొక్కి చెప్పారు.
- **డిజిటల్ మౌలిక సదుపాయాలు:** 'ఇండియా స్టాక్' (India Stack), డిజిలాకర్, మరియు రియల్-టైమ్ పేమెంట్స్ (UPI తరహా) వ్యవస్థలపై సహకారం.
- **నీటి ప్రాజెక్టులు:** టాంజానియాలో నీటి మౌలిక సదుపాయాల కోసం భారతదేశం **1.1 బిలియన్ డాలర్ల** లైన్ ఆఫ్ క్రెడిట్ (LoC) అందించింది.
- **ఆరోగ్యం & ఆయుష్:** ఆంకాలజీ (క్యాన్సర్ చికిత్స), టెలిమెడిసిన్ మరియు మలేరియా, టిబి వంటి వ్యాధులపై ఉమ్మడి పరిశోధన.

---

4. ఇతర సహకార రంగాలు

- **నౌకా నిర్మాణం (Shipbuilding):** షిప్‌యార్డ్ అభివృద్ధి మరియు పోర్ట్ మౌలిక సదుపాయాలలో భారత నైపుణ్యం.
- **వ్యవసాయం:** పప్పుధాన్యాల వాణిజ్యం (ముఖ్యంగా కందులు/Pigeon peas) మరియు వ్యవసాయ సాంకేతికత బదిలీ.
- **శక్తి వనరులు:** సహజ వాయువు, బయోఫ్యూయెల్స్ మరియు పునరుత్పాదక ఇంధన రంగాల్లో సమగ్ర అవగాహన ఒప్పందం (MoU) అవసరం.
- **రైల్వే:** లోకోమోటివ్ల సరఫరా మరియు రైల్వే ఆధునీకరణకు భారత మద్దతు.

పోటీ పరీక్షల కోసం క్విక్ బిట్స్:

1. **ఇటీవల 5వ JTC సమావేశం ఎక్కడ జరిగింది?** దార్ ఎస్ సలామ్, టాంజానియా.
2. **భారత-టాంజానియా ద్వైపాక్షిక వాణిజ్యం ఎంత మైలురాయిని దాటింది?** 9 బిలియన్ డాలర్లు.
3. **ఆఫ్రికాలో మొట్టమొదటి IIT క్యాంపస్ ఎక్కడ ఉంది?** జాంజిబార్ (టాంజానియా) - ఇది IIT మద్రాస్ క్యాంపస్.

4. **టాంజానియాలో నీటి ప్రాజెక్టుల కోసం భారత్ ఎంత రుణం (LoC) ఇచ్చింది?** 1.1 బిలియన్ డాలర్లు.
5. **తదుపరి (6వ) JTC సమావేశం ఎక్కడ జరగనుంది?** న్యూఢిల్లీ, భారతదేశం.